

Marija Zegnal
Nevenka Breslauer

OBUKA DJECE NEPLIVAČA ELEMENTIMA METODE AGAZZI

1. UVOD

U Križevcima je u kolovozu 1954. godine u olimpijskom bazenu, u povodu njegova otvaranja, odigrana vaterpolo utakmica mladih reprezentacija tadašnje Jugoslavije i Egipta.

Odigrana utakmica dugo je godina služila kao dokaz da je u gradu čak i tada bilo moguće okupiti ne mali broj odraslih i djece uz bazen, što je bio dovoljan razlog da se započne s organizacijom i obukom neplivača.

Svake godine početkom ljeta počinje sezona kupanja na bazenima, što znači da počinju s radom i škole za obuku neplivača. Podsjetit ćemo se, da je područje učenja plivanja neiscrpna tema svakog učitelja plivanja, da mnogi učitelji plivanja imaju neizmjereno iskustvo, te da teže uvijek pronaći najefikasniji put da stvore od neplivača plivača.

Plivanje je zapravo fuzija različitih elemenata među kojima su osnovni pokret i voda.

Teoretska istraživanja s područja rada ustaljenim metodama i programima ukazuju na uspješne rezultate kod obuke neplivača, dok **praksa** pokazuje da je taj način postao stereotipan i da zapravo vlada metodička jednoličnost. Potaknuti takvim tvrdnjama, tu jednoličnost obuke neplivača osvježili smo primjerima iz dobre prakse koristeći se elementima metode Agazzi.

2. METODA AGAZZI

Metoda Agazzi nastala je kao dio sljedbenice Froebelovog učenja i sustava rada u talijanskim dječjim vrtićima, ona je zasnovana na akciji isključenja konvencionalizma.

Ona ima svoje znanstvene osnove, (za razliku od ostalih metoda), načela metoda Agazzi znanstvena su prema istini.

Metoda Agazzi je karakterizirana velikom raznolikošću, a temelji se na sljedećim točkama; 1. zanimanja praktičnog života, 2. dobra i zdrava prehrana, 3. rad, igra, šetnja, 4. jezik podučavan progresivnom metodom, pomoću predmeta, igračaka i činjenica, 5. sportske igre s ciljem razvitka vitalnih organa i osjećaja. Metoda Agazzi prije svega daje prednost igri koja predstavlja život djeteta i način upoznavanja i

kreativnosti. Prilikom rada s djecom ta metoda jednaka je najboljim pedagoškim načelima, a glavna značajka ove metode je postojan sklop, fuzija svih elemenata u jedinstvenu cjelinu zasnovanom na jednakom osnovnom temelju, stvarnosti (A. Franzoni II metodo Agazzi, 1999.)

Glavna vodilja metode Agazzi je pomoć starije djece mlađoj djeci ili jednostavno **pomaganje velikih malima**.

3. UZORAK ISPITANIKA

Skupinu je činilo dvadesetero (20) djece od pet do osam godina starosti, radilo se u dvije skupine. Obuku djece neplivača provodile su stručne osobe (kineziolozi) prema programu u trajanju od 20 sati, odnosno 10 dana po dva školska sata dnevno. Optimalna temperatura vode u bazenu bila je 26 do 28 stupnjeva C, a postotak klora bio je u okviru zakonskih normi. Učitelji plivanja bili su upoznati o radu prema metodi Agazzi te su imali osjećaj za procjenu, kako bi kod svakog djeteta mogli utjecati na njegove motoričke vještine i znanje.

4. METODA RADA

Tijekom pedagoškog rada susreli smo se s metodom Agazzi koja se primjenjuje već desetak godina u radu s djecom vrtićke i mlađe školske dobi u Križevcima, a dio iz tog pedagoškog područja primijenili smo u radu kod obuke djece neplivača.

Svaki sat učenja kombinirao se s elementima iz metode Agazzi i klasičnog nastavnog sata plivanja, koristili smo se sa sve tri metode učenja, sintetička, analitička i kombinirana. Pomoću sintetičke metode uvježbavali smo sveukupnu tehniku i to na osnovi prethodne demonstracije učitelja i imitiranja djece. Analitičkom metodom određenu tehniku plivanja podijeli smo na sastavne elemente koji su se uvježbavali po fazama. Kombiniranom metodom koristili smo se kod rada na povezivanju sveukupne tehnike, a prije svake tranzicijske provjere. Poslije inicijalnog provjeravanja, formirali smo skupine na način da je svako starije dijete bilo u formaciji uz jedno mlađe dijete bez obzira na njegove inicijalne rezultate.

U uvodnom dijelu sata prilikom rada prvo smo morali potaknuti dobrohotne odnose između velikih i malih. Starije dijete imalo je zadatak da pomogne mlađem da se pripremi za daljnji dio sata, pomagalo mu je oko mazanja kremom, oko presvlačenja, naučilo ga je pospremati stvari bez stvaranja zbrke po bazenu, dok im je ujedno učitelj najavljivao što će se taj dan raditi, izmišljajući primjere iz života sukladno njihovoj dobi i shvaćanju.

U pripremnom dijelu sata sva djeca radila su iste vježbe uz korekciju učitelja koji je morao razinu komunikacije prilagoditi uzrastu djeteta. Ujedno djeca su se

i međusobno korigirala i poticala na pravilan rad. Kao što se događalo kod vježbi koje su se sve više ponavljale i time ostavljale sve dublji trag, tako ujedno i stalna nazočnost velikih kraj malih razvila je u njima povjerenje i prijateljstvo.

U glavnom A i B dijelu sata efekti metode rada i učitelja bile su i više nego učinkovite, jer uz njega starija djeca davala su dodatnu sigurnost mlađoj djeci prigodom učenja u bazenu. Dijete je pažljivo promatralo i imitiralo sve njegove pokrete, shvaćajući vještinu onoga što se izvodilo. Što nam je govorilo da takav način rada djecu motivira i da djeca vrlo brzo prebrode barijeru straha općenito od vode i dubine vode u bazenu. Učitelj treba biti za vrijeme rada budan psiholog, učitelj ne bi smio kažnjavati ni nagrađivati dijete poslije nesvladanog ili svladanog zadatka, već bi trebao poticati djecu da i dalje promatraju, razgovaraju, razjašnjavaju, kako kaže R. Agazzi, Poticanje i odvažnost djeca su prije svega izazvala između sebe i uz očekivanu potporu i kontrolu učitelja plivanja ona je bila sve jača.

U završnom dijelu sata obuke plivanja susretali smo se sa činjenicom da su mlađa djeca odvažnija i da su bez straha ulazila u bazen na većim dubinama nego njihovi stariji prijatelji. Učitelji su morali sve izraženo i učinjeno učiniti prirodno, a opet samokritično, kako bi djeca razumjela reakciju i ponašanje za vrijeme boravka u vodi i na bazenu. Kada smo uočili da je dijete napredovalo u svladavanju novonastalih situacija i zadataka na satu učenju plivanja, ohrabрили smo ga i potaknuli na još bolji rad. Nismo ga nagrađivali materijalno već smo ga samo verbalno pohvalili. znajući da dijete ne zna materijalno razmišljati, već da njegova misao mora uvijek imati konkretan oslonac u našoj riječi.

Da bi se program obuke neplivača u heterogenoj skupini mogao uopće provesti upotrebljavalo se niz didaktičkih pomagala i sredstava, koja su nam bila dostupna.

Metoda Agazzi zahtijeva od nas što prirodnija didaktička pomagala, pomagala kojim se inače koristimo u svakodnevnom životu kako bi djeci bila poznata i prihvatljiva. Učitelji su morali znati pažljivo kombinirati prirodna i kupovna didaktička pomagala za vrijeme obuke što je samom radu davalo jednu posebnu radost djetetu i težinu rada učitelja.

5. REZULTATI I DISKUSIJA

Uvjereni da praktični rad snažno utječe na moralni **red** jer izvrsno djeluje na inteligenciju, higijenu, navike, ponašanje, karakter, a sve te nabrojene osobine bile su nam važne kod provođenja obuke djece neplivača zbog želje za što boljim rezultatima rada.

Tranzicijskim provjeravanjem od drugog do devetnaestog sata obuke neplivača, odnosno njihovog usvojenog znanja plivanja, prvi rezultati vidjeli su se već nakon sedmog i osmog sata učenja plivanja. Primjenom elemenata iz metode Agazzi od

četvrtog do desetog sata učenja djeca su radila u bazenu na dubini od 160 cm. Od jedanaestog sata do devetnaestog sata učenja plivanja djeca su radila na dubini od 210 cm uz pomoć didaktičkih pomagala. Uz takav metodički pristup naročito do izražaja dolazila je kreativnost učitelja plivanja što i metoda Agazzi stalno potiče i traži od njega. Kreativan znači upotrijebiti sveukupno svoje znanje, ali na poseban, osebujan samo-svojestven i maštoviti način. (Grčić-Zubčević, N. Zbornik radova, 2000.) Učitelj je morao biti prisutan prije samog ulaska djece na bazen kao i kada su se djeca skidala, tuširala i kad su započinjala svoju školu odnosno igru-učenje plivanja. Uspoređujući rezultate rada s prijašnjim naraštajima djece, gdje su bile homogene skupine i gdje su prošli obuku plivanja prema standardnom programu u trajanju od 20 sati (prema V. Findaku) i analizirajući rezultate poslije obuke neplivača koristeći se elementima metode Agazzi, možemo konstatirati da ta metoda vrlo dobro može poslužiti kada imamo heterogenu skupinu djece, prema spolu i dobi. To je ujedno zahtijevalo od nas da smo naprosto morali iskoristiti svu svoju kreativnost i osobnost, kako bi izvukli maksimalno od djece da bi kroz ta novousvojena znanja i navike djeca mogla koristiti kod daljnjeg usavršavanja plivanja. Ovom metodom rada od dvadeset neplivača koliko ih je brojilo u dvije skupina oko 85% djece je proplivalo te postalo plivači početnici, te 15% djece postanu plivači-plutači. Provjera znanja sastojala se od; snalaženja na bazenu, provjeri usvojenosti higijenskih navika, skoku na noge te održavanju na vodi i slobodnom plivanju u dužini od 25 m, skok po želji djeteta u dubinu od 210 cm, a sve uz prisutnost njihovih roditelja što je djeci davalo dodatnu motivaciju.

Ne smijemo zaboraviti napomenuti da je učitelj bio glavni animator i da od uvodnog do završnog dijela sata sve vježbe koje su provedene su bile vježbe iz praktičnog života, a koje su se ujedno postavile i kao korektivne i kao dopunske vježbe.

6. ZAKLJUČAK

Neosporno je da križevački bazeni imaju dugu tradiciju kupanja, tako isto možemo reći da ima i vrlo dugu i uspješnu tradiciju održavanja obuke neplivača. S obzirom na to da u današnje vrijeme još uvijek najčešće vlada metodička jednoličnost obuke neplivača, što najčešće proizlazi iz materijalnih nemogućnosti kvalitetnog obrazovanja voditelja. Kod formiranja skupina neplivača oduvijek težimo da nam skupina bude homogena, odnosno da su nam djeca istih godina, spola, motoričkih vještina, da imaju približne rezultate kod inicijalnog provjeravanja, no to se u praksi rijetko događa pa je stoga metoda Agazzi bila nešto drugačije i novo u našem radu. Nameće se mišljenje da prakticiranje vođenja obuke neplivača nadopunom elementima metode Agazzi daju neku novu dimenziju i otvaraju nove mogućnosti za razmišljanje i uvođenja novina u današnje stereotipe rada koji se provode prigodom obuke neplivača. Znamo da je plivanje vrlo važno u životu djeteta, ono je ujedno

druženje, jača samopuzdanje, popunjava slobodno vrijeme, utječe na psihofizički razvoj djeteta kao i na socijalizaciju djeteta.

Koliko je važan, u metodi Agazzi, odnos prema djetetu, toliko je isto važno voditi brigu i posvetiti pozornost te provjeriti uvijete prije ulaska na i u bazen u kojeg smo dovodili djecu, kolika je temperatura vode i postotak klora u vodi.

Došli smo do zaključka da je svaka dobra ideja prihvatljiva, jer ideje se ponekad javljaju same od sebe, vjerojatno kao posljedica dugogodišnjeg rada i bavljenja određenom problematikom. Tako se rodila i ideja da se u obuci neplivača koristimo elementima iz metode Agazzi. Određena kombinacija elemenata i ideja najčešće kad nam se ukaže dolazi do rješenje novonastalog problema, kao što smo metodičku jednoličnost ublažili elementima metode Agazzi. Iz rada s djecom nametnula nam se potreba da kažemo da učitelj mora biti nadasve elokventan, pristupačan djeci i da bude brižan i zaigran, jer samo takav učitelj uživati će povjerenje i poštovanje djeteta. Moglo bi se, također, reći da je stoga: plivanje sentimentalna fuzija dvaju načela jednog zdravstvenog, drugog egzistencijalnog u životu djeteta.

7. LITERATURA

1. Cecil M. Colwin, (1999.) Plivanje za 21. stoljeće Goptal, (str. 213-221) Zagreb.
2. Findak V., Neljak, B.(2007.) Antropološke, metodičke, metodološke i stručne pretpostavke rada u području edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije, Zbornik radova, 16. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske, (str. 14-23), Poreč.
3. Franzoni, A. (1999.) II Metodo Agazzi, (str. 32-34), Milano .
4. Grčić-Zubčević, N. (2003) Metode rada kod učenja plivanja neplivača, Zbornik radova 12.ljena škola kineziologa Republike Hrvatske, (str. 54-57), Rovinj.
5. Grčić-Zubčić, N. Leko, G. (2000.) igra kao sredstvo učenja plivanja neplivača, Znanstveno stručno savjetovanje, Zbornik radova 9. zagrebački sajam sporta i nautike (str. 121-126), Zagreb.
6. Michel Di Marko, (1970.) Biografski i metodološki podaci Rosa Agazzi, La Nuova Italia Editrice, 1a edizione, Firenze.

